

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและผันผวนตลอดเวลา ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียนานาประการ ส่วนที่เป็นผลดีนั้นมักเกิดกับผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวได้ดี มีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนและสามารถแยกแยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็สามารถจะดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ส่วนผลเสียนั้นมักเกิดกับผู้ที่มีปัญหาในการปรับตัว และขาดข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้อง โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังขาดประสบการณ์ชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม เช่น สถาบันทางศาสนา สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางครอบครัว เป็นต้น ควรให้ความสำคัญและความร่วมมือกัน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนา พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติได้ต่อไปในอนาคต (นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2551, หน้า 2)

วิธีการที่จะช่วยสถาบันดังกล่าวให้ได้แสดงบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัย “การแนะแนว” เข้ามาเป็นหลักในการดำเนินการ เพราะการแนะแนวนั้นจะต้องช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และตัดสินใจแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง รู้จักตั้งเป้าหมายชีวิต ส่งเสริมการพัฒนาอย่างถูกหลักวิธีช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น

• • • .หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จัดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยเสริมสร้างและเติมเต็มความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการค้นพบความถนัด ความสนใจ และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะทางด้านสังคม ปลูกฝังจิตสำนึกของ

การทำประโยชน์ต่อสังคม เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาตน พัฒนาครอบครัว พัฒนาสังคม และทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า มีศักยภาพ พร้อมทั้งจะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์กับนานาประเทศในสังคมโลก (กรมสามัญศึกษา, 2541, หน้า 1)

การที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัญหาเด็กและเยาวชนก็ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ปัญหาที่พบอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัญหาทางสังคมอย่างมาก คือ เด็กประพฤติตัวเกเร เป็นเด็กเร่ร่อน เด็กหนีโรงเรียน เด็กกระทำผิด และมีความประพฤติไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม เด็กและเยาวชนไทยที่มีปัญหาส่งผลกระทบต่อสังคมและสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติในหลาย ๆ ด้าน ปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขและพัฒนาโดยเร่งด่วนคือ ปัญหาเด็กและเยาวชนที่มีวามอบายมุข และปัญหาการประพฤติผิดทางเพศ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2551, หน้า 191) ส่วนนงลักษณ์ เทพสวัสดิ์ (2543, หน้า 142) กล่าวว่า การแก้ไขและพัฒนาเด็กไทยในยุคโลกาภิวัตน์ต้องพัฒนาเด็กไทยให้มีความสามารถ กล่าวที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ใช้ชีวิตเรียบง่าย มีจริยธรรม ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว มีความสามารถในการกล้าตัดสินใจ มีความเข้มแข็ง และจิตใจมั่นคงที่จะปฏิเสธเพื่อนที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสียได้ เป็นผู้มีความสุขในการทำงาน มีน้ำใจ รับผิดชอบ มีความเข้าใจตนเอง แก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง สามารถปรับตนดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และผู้ใหญ่จำเป็นต้องให้ความสนใจ ช่วยเหลือประคับประคองเด็กและเยาวชนให้ดำเนินชีวิตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์แบบทั้งทางร่างกายและจิตใจด้วยการแนะแนว

การพัฒนาคอนให้มีคุณธรรมนำความรู้ มีพลังในการคิด การตัดสินใจ การปรับตัว ด้านการเรียน การเลือกอาชีพ ด้วยความรอบคอบ ชาญฉลาด มีหลักเกณฑ์ มีวินัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เพื่อพัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคมให้เจริญ มีชีวิตที่สงบ จำเป็นที่ต้องใช้กระบวนการแนะแนวในโรงเรียน (ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ, กรมวิชาการ, 2543, หน้า 1) เพราะการแนะแนวเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อมปรับตนเองให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวัตถุประสงค์ในแผนพัฒนางานแนะแนว ให้ดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กและเยาวชนรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งในทุกด้าน รู้จักโลกทางการศึกษา โลกงานอาชีพ

ในสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี รู้จักนำศักยภาพหรือความสามารถออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น รู้จักช่วยตนเองเลือกและตัดสินใจอย่างฉลาด รู้จักนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนชีวิตและแก้ปัญหาด้วยตนเอง การปรับตนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียนทุกระดับชั้น ได้เรียนรู้จากสถานการณ์และประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง ผสมผสานความรู้จากผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ตลอดจนปลูกฝังให้นักเรียนสุภาพ มีวินัยในตนเอง เป็นมิตรกับทุกคน และพัฒนาตนเองเพื่อศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มีอาจารย์แนะแนวซึ่งได้รับการศึกษาในสาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนวเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาที่ทำหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือบุคลากรทุกฝ่ายในการพัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรมและให้บริการแนะแนว 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล บริการติดตามผล ในการจัดกิจกรรมแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนสนับสนุนการพัฒนานักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักเข้าใจตนเองได้นั้น จำเป็นต้องจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการดำเนินงานแนะแนวโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดกิจกรรมแนะแนวอย่างหลากหลายทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนนั้นได้วางขอบเขตสาระการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ด้านพัฒนาตน ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาต่อและอาชีพ และนำสาระการเรียนรู้นี้มาจัดเป็นกิจกรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีข้อมูลมากมายและหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางด้านจิตวิทยาและแนะแนวที่นักเรียนจำเป็นต้องรับทราบ เพื่อการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ข้อมูลดังกล่าวไม่อาจสอดแทรกไว้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ได้ จึงเป็นความจำเป็นที่อาจารย์แนะแนวต้องนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดกิจกรรมบริการ

ให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับนักเรียนโดยตรงในชั้นเรียน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีโอกาสมาพบและขอคำปรึกษาจากอาจารย์แนะแนว นอกเหนือจากเวลาเรียน นอกจากนี้ยังเป็นสื่อประสานความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างนักเรียนกับอาจารย์แนะแนว อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา ตลอดจนผู้ปกครองของนักเรียนด้วย

ดังนั้น กล่าวสรุปได้ว่าการแนะแนวในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนทุกคน เพราะการแนะแนวนอกจากจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองและรู้จักตนเองเป็นอย่างดีแล้ว ยังสามารถช่วยให้นักเรียนรู้ถึงความถนัด ความสนใจและความต้องการการศึกษาของนักเรียนไม่ให้หลงทิศทาง ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และสนองต่อความต้องการของนักเรียนในบริการแนะแนว อีกทั้งยังได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาและนำไปใช้ในการปรับปรุงบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ ผลการเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ ผลการเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ ผลการเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว มีสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนว แตกต่างกัน
2. สภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามเพศ ผลการเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว มีสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนว แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่นำมาศึกษาวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2,499 คน (ฝ่ายวิชาการ, 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2552)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane' (สุรศักดิ์ อมรรัตน์ศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 126) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อน ± 0.5 % โดยแบ่งตามชั้นปีและเพศ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียน ประกอบด้วย

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 ผลการเรียน
- 3.1.3 สถานภาพทางครอบครัว
- 3.1.4 อาชีพของผู้ปกครอง
- 3.1.5 รายได้ของครอบครัว

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ สภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 บริการ คือ

- 3.2.1 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล
- 3.2.2 บริการสนเทศ
- 3.2.3 บริการให้คำปรึกษา
- 3.2.4 บริการจัดวางตัวบุคคล
- 3.2.5 บริการติดตามผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของคำหรือข้อความ ดังต่อไปนี้

1. สภาพจริง หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริการแนะแนวของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล

2. ความต้องการ หมายถึง แรงจูงใจที่กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงและประสบความสำเร็จ

3. การแนะแนว หมายถึง กิจกรรมและกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้สามารถปรับตัวทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและบุคลิกภาพ รวมทั้งเข้าใจสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง รับผิดชอบต่อการตัดสินใจนั้นและสามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน หมายถึง แรงจูงใจของนักเรียนที่ได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาจากครูแนะแนว ให้สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงและประสบความสำเร็จด้วยกระบวนการแนะนำและการช่วยเหลือที่ครูแนะแนวได้จัดบริการให้กับนักเรียน สามารถปรับตัวทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งเข้าใจสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง และยอมรับการตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยบริการแนะแนว 5 บริการ ได้แก่ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ดังต่อไปนี้

4.1 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการจัดหารายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่ครูแนะแนวใช้เครื่องมือ และวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การศึกษารายกรณี การเยี่ยมบ้าน การทำสังคัมมิตติ และการเขียนอัตชีวประวัติ เพื่อใช้รวบรวมข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน แล้วนำผลการรวบรวมเหล่านั้นมาเก็บไว้ในระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการค้นหาความสนใจ ความสามารถ ความถนัด เจตคติ ลักษณะนิสัย อารมณ์ พร้อมทั้งสิ่งแวดล้อมของนักเรียน เช่น สภาพความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในบ้าน อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทั้งนี้

เพื่อให้ครูแนะแนวได้รู้จักนักเรียน และนักเรียนรู้จักตนเองมากที่สุด เพื่อนำเอาข้อมูล รายละเอียดดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินงาน

4.2 บริการสนเทศ หมายถึง งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความรู้ไปยังนักเรียน โดยที่ครูแนะแนวให้บริการสนเทศที่มีวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศ จุลสาร เอกสาร การจัดนิทรรศการแนะแนวอาชีพ การบรรยายจากวิทยากร การอภิปราย การจัดฉายภาพนิ่งหรือวีดิทัศน์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการศึกษา อาชีพและสังคมอย่างกว้างขวาง สามารถนำความรู้ความเข้าใจเหล่านั้นไปพิจารณาและตัดสินใจเลือกแนวทางในการประกอบอาชีพและเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม

4.3 บริการให้คำปรึกษา หมายถึง งานที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การป้องกันปัญหา การตัดสินใจแก้ปัญหา หรือพัฒนาสิ่งที่ตนเองปรารถนาอย่างเหมาะสม โดยที่นักเรียนสามารถรับบริการให้คำปรึกษาด้วยวิธีการสนทนาอย่างมีหลักการระหว่างครูแนะแนวกับนักเรียนผู้ประสงค์ขอรับคำปรึกษา โดยครูแนะแนวที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถที่ผ่านการฝึกฝนเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาดีพอสมควร จึงจะสามารถช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการตัดสินใจของตนได้ จากการที่ได้รับคำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังจากการตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของตน

4.4 บริการจัดวางตัวบุคคล หมายถึง งานที่ช่วยให้นักเรียนได้ตัดสินใจดำเนินตามแผนที่วางไว้ได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนการจัดให้ความช่วยเหลือได้เหมาะสมกับความต้องการ มีกิจกรรมสำหรับการจัดวางตัวบุคคลที่โรงเรียนควรจัดให้แก่ นักเรียน เช่น การเลือกวิชาเรียนของนักเรียน การให้ทุนการศึกษา การจัดนักเรียนเข้าชุมชน การจัดนักเรียนเลือกกิจกรรม และการจัดหางานให้นักเรียนทำในระหว่างปิดเทอมหรือยามว่าง เป็นต้น

4.5 บริการติดตามผล หมายถึง เป็นงานที่เกิดขึ้นภายหลังจากครูให้บริการแนะแนว หรือในการดำเนินงานบริการโดยบริการหนึ่งสิ้นสุดลง เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากการดำเนินงานต่าง ๆ ตาม โครงการ

5. ผลการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมผลการเรียนของนักเรียน โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมผลการเรียนของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมผลการเรียนปีการศึกษา 2551

6. สถานภาพทางครอบครัว หมายถึง สถานภาพการเป็นอยู่ภายในครอบครัวของนักเรียนหรือ ลักษณะการอยู่ร่วมกันระหว่างบิดากับมารดาของนักเรียนในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น

6.1 บิดามารดาอาศัยอยู่ร่วมกัน

6.2 บิดามารดาแยกกันอยู่

6.3 บิดามารดาหย่าร้างกัน

6.4 บิดาหรือมารดาเสียชีวิต

6.5 บิดาและมารดาเสียชีวิต

7. รายได้ของครอบครัว หมายถึง เงินรายได้ที่สมาชิกทุกคนภายในครอบครัวของนักเรียนได้จากการประกอบกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม เมื่อนำมารวมเข้าด้วยกันถือเป็นรายได้เฉลี่ยของครอบครัวภายในระยะเวลาหนึ่งเดือน

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนการจัดให้บริการแนะแนว และปรับปรุงการจัดบริการแนะแนว ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
3. เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและเจตคติให้กับครูแนะแนวในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. นำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา พัฒนาและส่งเสริมการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลต่อไป